

AMBASADA SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA U PRIŠTINI, KOSOVO

Spoj arhitekture, diplomatije i životne sredine

Kosovo koje 2019. proslavlja svoju 11. godišnjicu nezavisnosti je najmlađa nacija na svetu. Međutim, Sjedinjene Američke Države su imale snažno prisustvo u pokrajini još od otvaranja američke Kancelarije za informisanje u glavnom gradu Prištini 1996. U proteklih dve i po decenije, Sjedinjene Američke Države snažno su radile na pružanju podrške i jačanju Kosova u razvoju ekonomije, unapređenju vladavine prava i stabilizaciji regionalne bezbednosti. Američke investicije na Kosovu su se značajno povećale od 1996. osnivanjem stalne diplomatske misije 1999. godine, a potom i otvaranjem Ambasada SAD-a na Kosovu 2008. godine sa jednostranim proglašenjem nezavisnosti Kosova.

Nakon što je bila raširena po odvojenim kućama u predgrađu prestonice skoro deceniju, američkom Stejt departmentu je data mogućnost da konsoliduje svoju diplomatsku misiju na Kosovu na jednoj lokaciji, u jednom kompleksu koju je opštinska vlada u Prištini dala u korišćenje na 99 godina. Nova lokacija, u velikoj meri nerazvijena padina u novom mešovitom komercijalnom i industrijskom području, omogućila je dizajn novog kompleksa ambasade – bezbednog i održivog - koji predstavlja posvećenost SAD-a Kosovu. Ovaj lokalitet od 12,4 jutara zemlje u prištinskom delu Dragodan, okružen je nizom građevina koje se razlikuju po visini, građevinskom materijalu i svojoj nameni. Predviđajući kohezivnije predgrađe u budućnosti, kosovske regulatorne agencije pružile su američkoj vladi mogućnost da lokaciju koristi kao vodič za urbano planiranje koje će koristiti projektanti na susednim parcelama. U tom duhu, ovaj projekat nije samo imao za cilj predstavljanje diplomatskih ideala SAD-a, već i da unapredi svoju misiju pružajući bezbedan, održiv i tehnološki napredan primer američke arhitekture, inženjerstva i urbanog dizajna.

Ciljevi + zadaci

Američki Stejt department tražio je dizajn zgrade koji prevazilazi standarde američke vlade po pitanju bezbednosti i sigurnosti dizajna diplomatskih misija pružajući gostoljubivu, transparentnu, bezbednu i uglednu zgradu koja naglašava vrednosti američke slobode i demokratije. Davis Brody Bond dobio je zadatak za kompletno stvaranje lokacije i dizajna zgrade koji predstavljaju ono najbolje od Sjedinjenih Američkih Država istovremeno poštujući i uklapajući lokalnu kulturu, materijale i zanate, kako bi pokazao stanovnicima Kosova da smo ovde da ostanemo. Ambasada je trebalo da bude inspirativno mesto kako za građane zemlje domaćina, tako i za diplomate i osoblje koje radi u kompleksu. Za mnoge će ovo biti prvi utisak o Sjedinjenim Američkim Državama. Arhitektura služi kao fizički prikaz diplomatije. Kao takav, novi kompleks ambasade morao je da ispuni mnoge zahteve: da bude otvoren i gostoljubiv, bezbedan i siguran, efikasan i održiv.

Koncept + inspiracija

Novorođena sloboda na Kosovu je izvor trajnog slavlja za njegov narod. To je kultura društvenog angažmana, iznutra i spolja. Upravo ta potreba za društvenom interakcijom poslužila je kao inspiracija za glavni koncept projekta: kompleks sa skupom zgrada koje se nalaze na padinama Prištine poređane oko centralnog malog trga, nalik istorijskim, ruralnim ili verskim grupama zgrada koje se nalaze oko zajedničkog dvorišta. Kompleks se sastoji od nekoliko ključnih elemenata: petospratne poslovne kule, konferencijskog centra i paviljona, rezidencije marinaca kao i integrisanog skladišta/radionice. Konceptualno, kula ima dve strane: severna i zapadna fasada su uglavnom obložene kamenom sa prozorima u unutrašnjosti, dok su južna i istočna fasada u potpunosti od stakla sa spoljnim zaštitnim sistemom od sunca. Što se tiče lokalnih metalnih radova kao karakterističnim regionalnim arhitektonskim elementom, zaštita od sunca obezbeđuju najmanje 50 % hlada tokom najtoplijih letnjih meseci, smanjujući dobitak toplote, filtrirajući jačinu dnevne svetlosti i pružajući druge bezbednosne prednosti. Kvalitet i isprepletanost domaće umetnosti i zanatskih radova, naročito pod uticajem obrazaca tradicionalnih kosovskih tekstura uticali su na dizajn otvora sa panelima za zaštitu od sunca na fasadi konferencijskog paviljona. Koristeći teksture i izražene spojeve i veze sa ovim obrascima, zgrada poprima odgovarajući nivo „dekoracije“ koji je karakterističan u ovom regionu. Pored prilagođavanja prirodnog svetla tokom dana, paneli stvaraju i sjajni noćni svetionik koji naglašava diplomatsku svrhu Ambasade: da poštuje lokalnu kulturu zemlje domaćina i bude prijemčiva svim njenim građanima.

Planiranje + pejzažno uređenje

Ambasada je smeštena tako da može u potpunosti da iskoristi pogled na udaljene planine na jugu kao i pogled na istočni deo Prištine. Istovremeno, zgrada stvara urbanu ivicu koja je usko povezana sa razvijenim severnim delom grada. Prilagođavanje i blizina ovoj ivici predstavlja urbanu gestu za koju se nadamo da će biti primer budućim projektima. Ozelenjavanje ove ivice i stvaranje parka pojačava iskustvo pešačke četvrti i posetilaca ambasade. Čvrsto povezani kompleks međusobno povezanih, ali zasebnih zgrada, pruža velike mogućnosti za pejzažno uređenje i skladnu i holističku vezu između svih sastavnih delova ambasade i njenog okruženja. Pejzažni arhitekti Rhodeside i Harwell blisko su saradivali sa Davis Brody Bondom kako bi stvorili pejzaž koji slavi kosovsku ekologiju, prirodne resurse, lokalnu klimu i raznolike pejzaže. Prilagođena lokaciji prirodne padine, ambasada je postavljena u strmi pejzaž usredsređen na veliko jezerce. Takva pozicija minimizira vizuelni uticaj građevina sa obližnjih gradskih ulica i smanjuje troškove fasade i energije.

Održivost

Nova ambasada uključuje brojne strategije za efikasnost, održivost i otpornost koje su razvili Mason & Hanger. Sistem spoljne hladovine, zeleni krovovi nad rezidencijom marinaca i nad skladištem, kao i hibridni geotermalni sistem - koji koristi jezerce kao apsorber toplote - kombinuju se za smanjenje potrošnje energije za više od 45%. Osim

što stabilizuje toplotu i hlađenje, jezerce je neophodno za upravljanje kišnicom i pomaže da se smanji potrošnja vode u zgradama za više od 70%. Mere očuvanje vode uravnotežuju potrebe za godišnjim snabdevanjem kroz očuvanje vode sa krovova i oborinskih voda, pomoću efikasne vodovodne mreže i upotrebe unutar zgrade, efikasnog sistema navodnjavanja i prečišćavanja vode u kompleksu ambasade. Ostale mere za uštedu energije uključuju LED osvetljenje, štednju dnevnog svetla, ponovno dobijanje energije i stvaranje tople vode preko solarne energije. Sve ove karakteristike pomažu ambasadi da ostvari svoj cilj u dobijanju LEED BD + C Gold sertifikata.

Unutrašnjost ambasade

Unutrašnjost ambasade dizajnirana je tako da maksimalno iskoristi saradnju i olakša savremenu i transparentnu diplomatiju. Radno okruženje u zatvorenom prostoru sastoji se od prostora koji omogućavaju visoke performanse i niz podešavanja. Rasprostranjeni prostori pružaju osoblju i njihovim posetiocima mesta za sastanke, radionice i druženja. Zajednički prostori ambasade obuhvataju razni reprezentivni prostori i javni prostor koji omogućuje direktan pristup centralnoj javnoj površini za održavanje događaja.